Toelichting regelingen kinderopvangtoeslagaffaire

‘Stroomschema’ conform verzoek Tweede Kamer 27 mei 2020

29 mei 2020

1895626 02870

Context en status van dit document

- In het debat over Toeslagen van 27 mei jl. heeft de Tweede Kamer gevraagd om een '**stroomschema**' waarmee inzicht kan worden verkregen in de samenhang van de verschillende regelingen om gedupeerde ouders recht te doen in de kinderopvangtoeslagaffaire.

- Dit document beschrijft deze samenhang. Het document is gebaseerd op de kabinetsreactie op het rapport van de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen en de nadere uitwerking daarvan in een compensatieregeling en hardheidstegemoetkoming.[1] Het document is bedoeld ter duiding van de verschillende regelingen.

- Op 3 juni vindt een **technische briefing** voor Kamerleden plaats waarin vragen over dit document kunnen worden besproken.

1. De juridische basis is vastgelegd in het Compensatiebesluit CAF 11, het Verzamelbesluit Toeslagen en het wetsvoorstel Hardheidsaanpassing Awir.

1895626 02870

Het kabinet wil recht doen aan vier groepen ouders

	Toelichting op regelingen
1 **Ouders die gedupeerd zijn door institutionele vooringenomenheid**	• Ouders die gedupeerd zijn door institutionele vooringenomenheid komen in aanmerking voor de **compensatieregeling conform CAF 11**. • Indien de geleden schade als direct gevolg van het vooringenomen handelen hoger is kan een ouder een verzoek doen tot **vergoeding van werkelijke schade.**
2 **Ouders waarvoor strikte regel-geving te hard heeft uitgepakt**	• Ouders die niet gedupeerd zijn door institutionele vooringenomenheid kunnen wel in aanmerking komen voor een **hardheidstegemoetkoming**. • Binnen de herzieningstermijn (5 jaar) kan om **herziening van de beschikking** Kinderopvangtoeslag worden gevraagd. Buiten de herzieningstermijn kan een **beroep worden gedaan op de hardheidsregeling**. • Indien de volledige toeslag is teruggevorderd als gevolg van het niet (tijdig) voldoen van de eigen bijdrage, zal het recht op kinderopvangtoeslag **proportioneel worden vastgesteld.** Indien sprake was van bijzondere omstandigheden waardoor de terugvordering onevenredig was (bijv. vanwege fraude door een derde) kan de **terugvordering worden gematigd.**
3 **Overige zeer schrijnende gevallen**	• Ouders in bijzondere, zeer schrijnende situaties, die **onvoldoende geholpen zijn met een van de andere regelingen,** kunnen een verzoek indienen bij Toeslagen dat vervolgens wordt voorgelegd aan een onafhankelijke commissie. Deze commissie beoordeelt of tot een **bijzondere tegemoetkoming** moet worden overgegaan na opname in een algemene maatregel van bestuur (AMvB). • Dit kunnen ouders zijn die **buiten alle andere regelingen** vallen, of ouders die wel onder de groepen 1 en 2 vallen terwijl naar het oordeel van de commissie onvoldoende recht wordt gedaan aan hun situatie.
4 **Mensen met een openstaande toeslagschuld, die geen persoonlijke betalingsregeling kregen door O/GS kwalificatie**	• Ouders die in het verleden een **O/GS-kwalificatie** hebben gekregen en nu nog een restschuld hebben, krijgen alsnog een **persoonlijke betalingsregeling** aangeboden waarbij na twee jaar naar draagkracht terugbetalen de resterende schuld niet meer ingevorderd wordt. • Deze groep ouders **kan overlap hebben met de groepen 1 t/m 3**. In dat geval maakt een ouder **eerst aanspraak op herbeoordeling** conform de compensatieregeling of hardheidstegemoetkoming en is een persoonlijke betalingsregeling alleen van toepassing indien nog een restschuld openstaat.

1895626 02870

Ouders kunnen op verschillende manieren in aanmerking komen voor een regeling

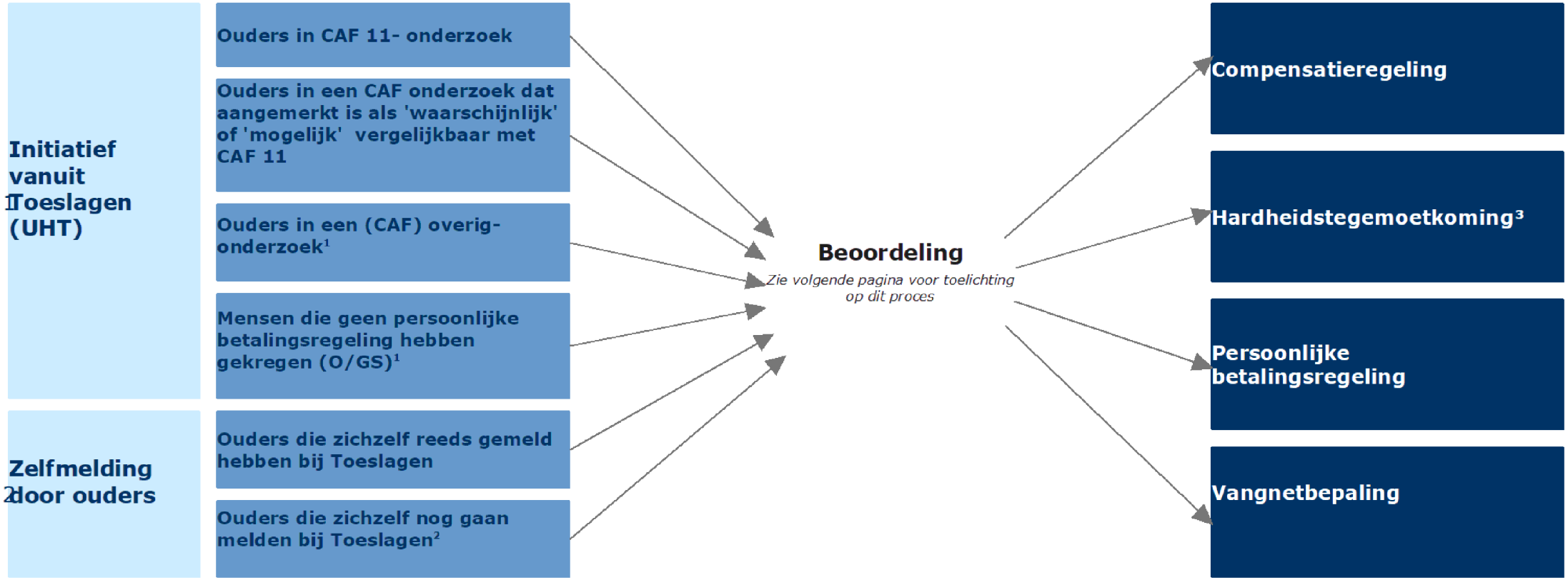

1. Met de mensen in een (CAF) overig-onderzoek of met een O/GS kwalificatie neemt Toeslagen contact op a) als het betreffende (CAF) onderzoek niet vergelijkbaar is bevonden met CAF 11 of b) i.v.m. een persoonlijke betalingsregeling. Daarbij wordt aangegeven dat zij zich kunnen aanmelden voor een herbeoordeling van hun hele dossier. De groep met O/GS kwalificatie kan overlap hebben met een (CAF) onderzoek of zelfmelders. In dat geval maakt een ouder eerst aanspraak op herbeoordeling en is een persoonlijke betalingsregeling alleen van toepassing indien nog een restschuld openstaat. 2. Ouders kunnen zich via diverse kanalen melden, zij worden actief op deze mogelijkheid gewezen via onder meer gemeenten, BOinK en de website van Toeslagen. 3. Dit betreft zowel herziening van de beschikking (binnen 5 jaar) als de hardheidsregeling (langer dan 5 jaar geleden).

1895626 02870

De beoordeling vindt plaats in meerdere stappen

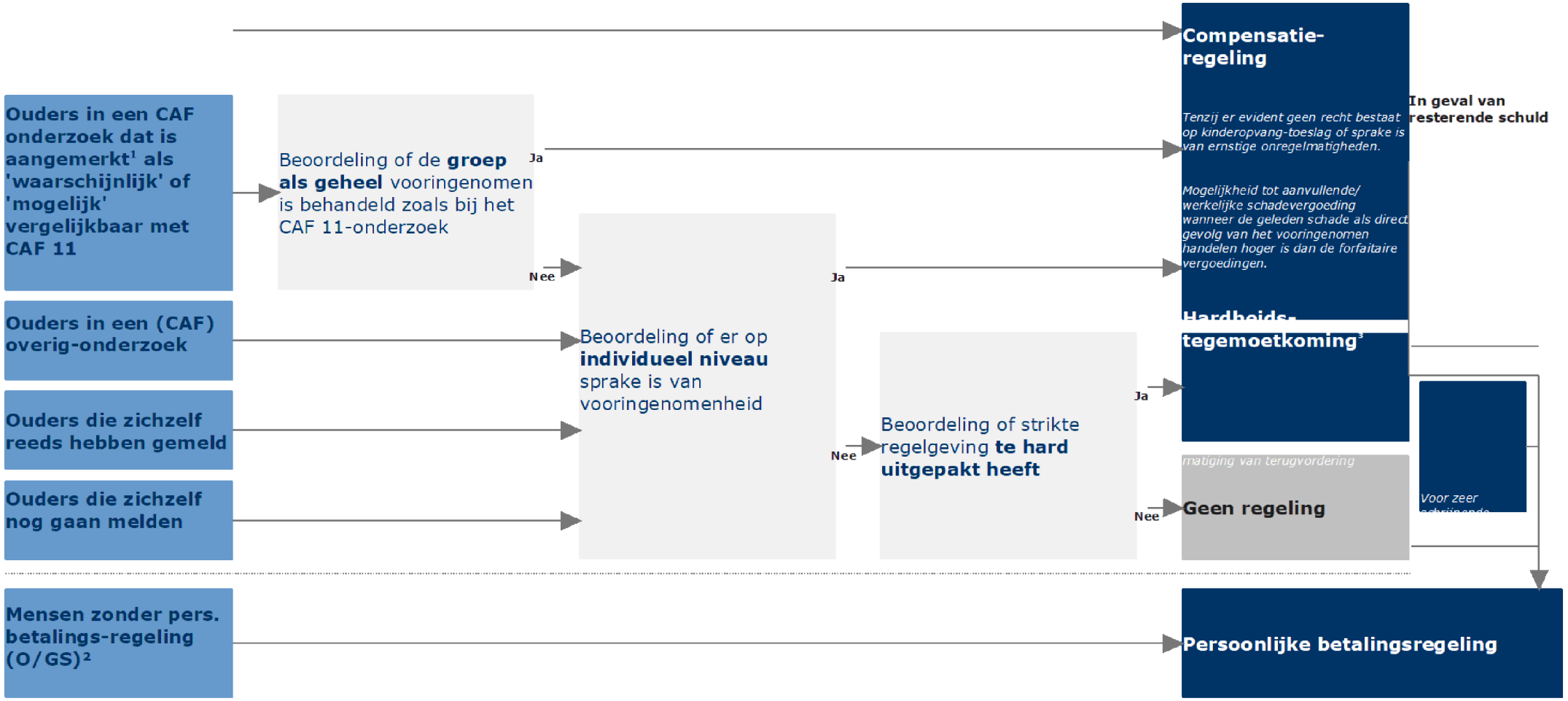

NB. Voor alle ouders die reeds in beeld zijn is de invordering van openstaande schulden gepauzeerd. Dit gebeurt ook als ouders zich nog melden.
1. Aangemerkt door de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen (AUT) waarbij het onderzoek van de Auditdienst Rijk (ADR) is betrokken. 2. Deze groep kan overlap hebben met (CAF) onderzoeken of zelfmelders. In dat geval maakt een ouder eerst aanspraak op herbeoordeling en is een persoonlijke betalingsregeling alleen van toepassing indien nog een restschuld openstaat. 3. Dit betreft zowel herziening van de beschikking (binnen 5 jaar) als de hardheidsregeling (langer dan 5 jaar geleden).

Bij beoordeling van institutionele vooringenomenheid worden vijf criteria gebruikt

Vijf criteria conform eindrapport AUT[1]

- **Collectieve stopzetting** zonder een voorafgaande individuele beoordeling die dit rechtvaardigde
- Het **breed uitvragen** van bewijsstukken over één of meer jaren
- Een **zero tolerance-onderzoek** met (soms/veelal) een tweede check wanneer bij eerste lezing geen grond voor afwijzing was gevonden
- Het **niet nader uitvragen** van informatie bij gebleken tekortkoming daarin
- Het afwijzen of reduceren van aanspraak op kinderopvangtoeslag bij de **minste of geringste onregelmatigheid** in de stukken

• Toelichting op gebruik criteria

- Bij beoordeling van een dossier wordt gekeken naar het **in samenhang voorkomen** van de criteria ten aanzien van vooringenomen handelen. Afwezigheid van één criterium betekent niet dat geen sprake was van institutionele vooringenomenheid. Evenmin betekent aanwezigheid van één of meer criteria automatisch dat sprake was van institutionele vooringenomenheid.
- Dit betekent dat ook zonder collectieve stopzetting sprake kan zijn van institutionele vooringenomenheid in **een individueel onderzoek**. Ook ouders buiten CAF-zaken komen hier potentieel voor in aanmerking.
- Een toekenning van de **opzet/grove schuld (O/GS) kwalificatie** wordt meegewogen bij het beoordelen van de gehele individuele situatie.

Op het terrein van Toeslagen spelen momenteel nog andere onderzoeken. Afhankelijk van de bevindingen moet worden bezien wat een passende oplossing is.

1. Het eindadvies van de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen (AUT) is gepubliceerd op 12 maart 2020.

1895626 02870

Gedurende het herbeoordelingsproces onderhouden we nauw contact met de betrokken ouders

• Met ouders vindt <u>specifieke</u> communicatie plaats over hun situatie per processtap

- Bij elke stap in het proces is er contact met ouders per brief en/of telefoon
- Elke ouder krijgt een persoonlijk behandelaar toegewezen vanuit de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT)
- De persoonlijk behandelaar begeleidt en ondersteunt de ouder gedurende het hele proces
- De persoonlijk behandelaar kan in overleg met de ouder hem/haar in contact brengen met de gemeente(n) voor (schuld)hulpverlening
- De staatssecretaris, leiding en medewerkers van UHT

• Ouders worden <u>algemeen</u> geïnformeerd over de kinderopvangtoeslagproblematiek

- Relevante informatie voor ouders komt op de website
- UHT verschaft doelgroepgerichte informatie door middel van o.a. (social) media, webinars, animaties, videoboodschappen en infographics
- Er is een speciaal telefoonnummer van het serviceteam gedupeerden kinderopvangtoeslag
- Algemene communicatie naar ouders wordt afgestemd met het Ouderpanel
- Er vindt overleg met en communicatie via stakeholders plaats, zoals gemeenten en BOinK

1895626 02870

Toeslagen
Belastingdienst